

Herziening ICOM lidmaatschapscriteria

Voorstel ALV 22 mei 2023 (versie 1 mei 2023)

Doel: notitie om voor te leggen aan de leden tijdens ALV op 22 mei 2023, waarna nieuwe lidmaatschapscriteria bepaald en ingevoerd kunnen worden

Opbouw van deze notitie:

1. Aanleiding herziening lidmaatschapscriteria	p. 1
2. Uitgangspunten nieuwe criteria	p. 2
3. Voorstel nieuwe lidmaatschapscriteria ICOM NL	p. 3
4. Toelichting nieuwe criteria	p. 7
5. Proces invoering	p. 8

Bijlagen:

1. Membership criteria ICOM	p. 11
2. Samenvatting recommendations NCWG	p. 10

1. Aanleiding herziening lidmaatschapscriteria

Beleid ICOM NL – nadruk internationale netwerkfunctie ICOM

De laatste jaren ligt de nadruk in het beleid van ICOM Nederland op het versterken van deelname van de Nederlandse leden aan het internationale ICOM-netwerk van museum professionals. ‘Méér dan een kaart alleen’ is het motto. In de praktijk zien we dat de meeste nieuwe leden zich echter nog steeds melden vanwege de gewenste gratis toegang tot musea¹ en daarom blijft het een belangrijk actiepoint om te stimuleren tot deelname aan internationale netwerken en uitwisseling van expertise over de grens heen.

Internationale werkgroep

Binnen ICOM wordt sinds 2020 in de NCWG (werkgroep national committees) gewerkt aan aanscherping van de lidmaatschapscriteria. Doel is het meer gelijk trekken van lidmaatschapscriteria die de diverse national committees hanteren.

Sinds de eerste ‘recommendations’ uit maart 2022 hebben we vanuit ICOM NL contact met voorzitter Hugh Maguire (ICOM Ireland), omdat direct duidelijk was dat deze een grote impact hebben op de wijze waarop ICOM NL werkt. In de bijgewerkte recommendations aan de Executive Board van augustus 2022 is onze inbreng gedeeltelijk verwerkt, maar met name voor het studentlidmaatschap geldt dat ICOM NL nu sterk afwijkt van de voorgestelde koers.

Feedback secretariaat in Parijs

Het secretariaat in Parijs is al langer kritisch op ICOM NL en vindt dat wij veel te veel studentleden accepteren. Dat levert hen veel werk op. Hun kritiek is de laatste maanden toegenomen en sinds kort maken ze niet meer zomaar voor elk door ons aangedragen nieuw lid een pas.

¹ Het over en weer gratis toegang verlenen aan collega's is een traditie binnen ICOM. Dit is een gunst, musea hoeven dit niet te doen. Het is dus geen ‘recht’ van de kaarthouder. Musea krijgen er geen enkele vergoeding voor (i.t.t. bij de Museumkaart).

<i>Cijfers uit 2022 of 2023</i>	BE	DE	UK	IR	NO	NL
Institutional members - totaal	133	302	79	10	83	110
Individual members - totaal	1678 (100%)	6350 (100%)	2064 (100%)	63 (100%)	766 (100%)	7810 (100%)
- Regular (individual) members	1303 (78%)	4950 (78%)	1166 (56%)	46 (73%)	596 (78%)	3938 (50%)
- Senior members	289 (17%)	946 (15%)	547 (27%)	9 (14%)	152 (20%)	850 (11%)
- Student members	83 (5%)	417 (7%)	348 (17%)	8 (13%)	18 (2%)	3019 (39%)
- Supporting Members (indiv.)	3 (0%)	37 (0,01%)	3 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)

Sondering bij aantal andere National Committees

Gesprekken met de national committees van België, Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Ierland en Noorwegen bevestigen dat Nederland sterk afwijkt, met nu meer dan 3000 studentleden tegenover een handjevol in andere landen. ICOM UK heeft ook relatief veel studentleden en voert op dit moment discussies met het secretariaat in Parijs over bepaalde aanvragers.

De andere collega's begrijpen onze aanpak niet en dat levert ook kritische geluiden op. Van zorgen over de vervuiling van het ledenbestand met nog meer mensen die alleen vanwege de kaart lid zijn tot de zorg dat dit het draagvlak voor het gratis toegang verlenen aan collega's door musea ondermijnt. Musea krijgen er immers niets voor en al die Nederlandse studentleden moeten zij wel gratis toegang verlenen.

Een ander punt van zorg gaat over de invloed van niet-museummensen op het beleid van ICOM. ICOM is immers een vereniging van museumprofessionals, dus die moeten de grootste inbreng hebben in de koers (nb. dit geldt niet voor studentleden, die geen stemrecht hebben).

Logistiek binnen ICOM NL zelf

Diverse opleidingen stimuleren hun studenten om en masse ICOM-kaarten aan te vragen om gratis musea te bezoeken bij excursies. Studentlidmaatschap bij ICOM is aanmerkelijk goedkoper dan een Museumkaart: nu € 47,50 tegen € 64,90 voor een Museumkaart. Vanwege de relatieve hoge mutatiegraad bij studentleden levert dit een onafgebroken stroom nieuwe aanvragen op, vele honderden per jaar. Elke aanvraag betekent een reeks van handelingen en niet zelden persoonlijk mailcontact om gegevens aan te laten vullen. Dit is niet alleen een grote belasting voor het secretariaat in Parijs, maar zeker ook voor de organisatie binnen ICOM NL.

2. Uitgangspunten nieuwe criteria

Volgens de statuten is ICOM de internationale organisatie van musea en museumprofessionals. Tot de museumprofessionals behoren alle medewerkers van de musea en instellingen die overeenkomstig de definitie als museum kunnen worden aangemerkt, alsmede personen die beroepsmatig het verlenen van diensten, kennis en expertise ten behoeve van musea en de museumwereld als hoofdactiviteit hebben (ICOM Statuten 2022, zie ook bijlage 1).

ICOM Nederland is uiteraard gehouden aan deze statuten. Hierboven kwam al aan de orde dat in de uitwerking van de criteria grote verschillen zijn ontstaan tussen de verschillende landen en dat ICOM Nederland daarin een uitzonderlijke positie inneemt.

Bij ons lag lang de nadruk op het in de gelegenheid stellen van kennismaken met de museumwereld voor zoveel mogelijk potentiële toekomstige museumcollega's. Daarom laten wij tot nu toe

studenten van een breed scala aan studies toe, omdat museumprofessionals immers vele studieachtergronden kunnen hebben. In de praktijk is het gratis toegang krijgen tot musea echter het belangrijkste motief om lid van ICOM te willen worden.

De focus van ICOM ligt echter op het zijn van een internationaal netwerk van museumprofessionals: mensen die samen het vakgebied vooruit helpen door uitwisseling van kennis en ervaring, over de grenzen heen. En die de museumsector in de wereld versterken.

Deze focus hebben wij nu ook centraal gezet bij de herziening van de nieuwe criteria binnen ICOM Nederland: wat draagt het nieuwe lid bij aan dit internationale netwerk? Verrijkt het hem/haar/hen en verrijkt het ICOM als deze persoon toetreedt tot het netwerk?

Voor de studentleden bewegen we mee met de adviezen van de NCWG om alleen studenten toe te laten die vrijwel zeker gaan toetreden tot het museumvak. We interpreteren dit iets ruimer dan een aantal buurlanden vanwege de aard van opleidingen in Nederland en de toetsbaarheid van de criteria.

Die toetsbaarheid is een praktisch uitgangspunt bij de nieuwe criteria, want we streven ernaar om zo objectief mogelijk te kunnen vaststellen of iemand aan de criteria voldoet.

3. Voorstel nieuwe lidmaatschapscriteria ICOM NL

Hieronder de voorgestelde nieuwe criteria voor de aanmelding van nieuwe leden, met in de rechterkolom de huidige criteria. In de grijze vlakken beschrijven we de wijze waarop we de criteria toetsen.

De volgende paragraaf bevat voor enkele categorieën een nadere toelichting.

Nieuwe criteria	Criteria tot nu toe
In grijze vlakken: aanpak om criteria te toetsen	
Individuele leden / museumprofessional:	
Op professionele wijze verbonden aan een museum.	Op professionele wijze verbonden aan een museum.
Check door herkenbaar emailadres van het museum, via google, of bij twijfel door bevestiging van het museum in kwestie.	Check door herkenbaar emailadres van het museum, via google, of bij twijfel door bevestiging van het museum in kwestie.
Individuele leden / zelfstandige: die in hoofdzaak diensten of kennis levert aan de museale sector	
Levert in hoofdzaak diensten of kennis aan de museale sector en werkt zeer nauw met musea samen.	Levert in hoofdzaak diensten of kennis aan de museale sector en werkt zeer nauw met musea samen.
We vragen een eigen toelichting en een aanbeveling door een museum waarmee deze persoon samenwerkt. Daarin bevestigt het museum dat deze persoon volgens hen	We vragen een eigen toelichting of een aanbeveling door een museum om aan te tonen dat de werkzaamheden directe aanknopingspunten heeft met het museale werkveld.

wezenlijk bijdraagt aan de ontwikkeling van de museumsector, een aanzienlijk deel van de tijd besteedt aan museumgerelateerd werk en dat het toetreden van deze persoon bijdraagt aan de kwaliteit van het ICOM-netwerk.	Daaruit moet blijken dat deze persoon de meerderheid van de tijd met musea bezig is.
Individuele leden / niet museummedewerker: die niet werkt voor musea, maar wiens werk hoofdzakelijk museumgerelateerd is	
Werkt zeer nauw met musea samen en draagt met werkzaamheden of kennis direct bij aan de museale sector.	Werkt zeer nauw met musea samen en draagt met werkzaamheden of kennis direct bij aan de museale sector.
We vragen een eigen toelichting en een aanbeveling door een museum waarmee deze persoon samenwerkt. Daar bevestigt het museum dat deze persoon volgens hen wezenlijk bijdraagt aan de ontwikkeling van de museumsector, een aanzienlijk deel van de tijd besteedt aan museumgerelateerd werk en dat het toetreden van deze persoon bijdraagt aan de kwaliteit van het ICOM-netwerk.	We vragen een eigen toelichting of een aanbeveling door een museum om aan te tonen dat het de werkzaamheden directe aanknopingspunten heeft met het museale werkveld. Daaruit moet blijken dat deze persoon de meerderheid van de tijd met musea bezig is.
Senior leden: gepensioneerde die op professionele wijze verbonden was aan een museum of museaal ondersteunende instelling	
Als iemand de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, in ieder geval de voorafgaande <u>vijf</u> jaar in een museale functie heeft gewerkt en bovendien <u>lid</u> is geweest van ICOM.	Als iemand de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, in ieder geval de voorafgaande <u>vijf</u> jaar in een museale functie heeft gewerkt en bovendien <u>lid</u> is geweest van ICOM.
We vragen om een kopie van identiteitsbewijs te uploaden om de leeftijd te kunnen checken. Als iemand niet individueel lid was, maar werkte bij een instellingslid, checken we via internet of het netwerk of deze persoon de voorgaande vijf jaren in een museale functie in deze instelling heeft gewerkt. Zo nodig vragen we deze instelling om dit te bevestigen.	We vragen om een kopie van identiteitsbewijs te uploaden om de leeftijd te kunnen checken.
Studentleden: student die een studie volgt die opleidt tot een museale functie	
Studenten in de laatste fase van hun opleiding en die een studie volgen aan HBO of universiteit die direct opleidt tot functie in het museale veld. Hieronder vallen: <ul style="list-style-type: none"> • masterstudenten museumstudies/erfgoedstudies/ conservering en restauratie 	Studenten die studie volgen aan HBO of universiteit die opleidt tot een museale functie. Nu vallen daaronder o.a. alle studenten (kunst-) geschiedenis, culturele studies, museum/ erfgoedstudies en de kunstacademie (alleen museumgerelateerde studies).

<ul style="list-style-type: none"> • masterstudent van andere studierichting die afstudeert op een aantoonbaar museaal onderwerp, zulks ter beoordeling van het ICOM NL-bestuur • 3^e en 4^e jaars uit de bachelor erfgoedstudies bij de Reinwardt Academie <p>Zij kunnen maximaal 2 jaar lid blijven. Bij relevante vervolgstudie kunnen ze opnieuw lidmaatschap aanvragen/</p>	
<p>We vragen een bewijs van inschrijving, inclusief vermelding van naam, studie en het actuele studiejaar.</p> <p>Ook is opgave van het opleidings-mailadres als primaire mailadres verplicht. Zo kunnen we in de praktijk zien of iemand nog studeert.</p> <p>Bij de bachelorstudenten van de Reinwardt Academie checken we direct met de opleiding of de betreffende student inderdaad 3^e of 4^e jaars is. Eens per maand sturen we een lijst die door de academie gecheckt wordt.</p>	<p>We vragen een bewijs van inschrijving, inclusief vermelding van naam, studie en het actuele studiejaar.</p> <p>Ook is opgave van het opleidings-mailadres als primaire mailadres verplicht. Zo kunnen we in de praktijk zien of iemand nog studeert.</p>
<p>Overige categorie: bestuurslid of lid van de Raad van Toezicht van een (geregistreerd) museum</p>	
<p>Kunnen 'Supporting Member' worden voor de periode waarin zij in functie zijn.</p>	<p>Kunnen nu individueel lid worden, maar uitsluitend voor de periode waarin zij in functie zijn.</p>
<p>Kan alleen aangevraagd worden door het betreffende museum, en de factuur gaat naar het museum. Op deze wijze voorkomen we dat bestuursleden automatisch lid blijven na hun bestuursperiode.</p>	<p>Wordt nu meestal aangevraagd door het betreffende museum, maar niet altijd. We checken zo nodig bij het museum.</p>
<p>Overige categorie: werkzaam bij organisatie die musea beleidsmatig of financieel ondersteunt, zoals beleidsambtenaar of medewerker van fondsen</p>	
<p>Kunnen 'Supporting Member' worden voor de periode dat zij in hun werk direct met de museale sector bezig zijn. Zij hebben geen stemrecht binnen ICOM.</p>	<p>Kunnen nu individueel lid worden. Op dit moment wordt niet streng gelet op het museale karakter van de functie.</p>
<p>We vragen een eigen toelichting of een aanbeveling door een museum om aan te tonen dat de werkzaamheden hoofdzakelijk gerelateerd zijn aan de museale sector.</p>	<p>We vragen een eigen toelichting of een aanbeveling door een museum om aan te tonen dat de organisatie samenwerkt of (mede) gericht is op de museale sector.</p>

Instellingsleden²:	
Voor geregistreerde musea en voor culturele instellingen die de behartiging en bevordering van de belangen van ICOM tot doel hebben. Organisaties die niet zelf museum zijn, maar wel cruciaal onderdeel van het ICOM-netwerk, kunnen 'Supporting Institutional member' worden.	Voor musea en voor culturele instellingen die de behartiging en bevordering van de belangen van ICOM tot doel hebben.
Culturele instellingen die de doelstellingen en belangen van ICOM behartigen vanuit de missie van hun organisatie, maar geen museum zijn vragen we een eigen toelichting alsmede een aanbeveling door twee musea. Het ICOM NL bestuur besluit of een niet museale instelling instellingslid of supporting instellingslid kan worden.	Culturele instellingen die de behartiging en bevordering van de belangen van ICOM tot doel hebben, maar geen museum zijn vragen we een eigen toelichting of een aanbeveling door een museum.

Uitgesloten van lidmaatschap:

- Vrijwilligers (met uitzondering van bestuursleden en leden van de Raad van Toezicht van Musea, zie hierboven)
- Commerciële instellingen en mensen die werkzaam zijn bij een instelling die vanuit commercieel oogpunt handelt in culturele goederen

Geregistreerde musea die uitsluitend door vrijwilligers gerund worden kunnen wel instellingslid worden als zij binnen de criteria voor instellingsleden vallen. Op die manier kunnen zij beschikken over het aantal ICOM-kaarten dat past bij de omvang van de begroting van hun museum en deelnemen aan het ICOM-netwerk.

² Het instellingslidmaatschap zal binnen ICOM de komende jaren opnieuw bekeken worden. Hierop volgt mogelijk nog een herziening van de criteria.

4. Toelichting nieuwe criteria

Een toelichting bij de categorieën waarin de grootste wijzigingen optreden bij de invoering van deze nieuwe criteria.

Supporting members

Dit is een relatief nieuwe categorie leden voor ICOM, bedoeld voor personen (of instellingen) die ICOM zowel financieel als anderszins substantieel bijstaan uit belangstelling voor musea en de internationale samenwerking tussen musea. De achterliggende gedachte bij deze categorie is dat deze personen het ICOM-netwerk substantieel verrijken, maar zelf strikt genomen geen museum-professionals zijn en daarom ook niet zouden moeten kunnen meebesturen in ICOM. Dit komt voort uit bezorgdheid over te grote invloed van partijen die de museumsector niet vertegenwoordigen. Zij hebben geen stemrecht binnen ICOM.

In de Nederlandse context hebben wij dit vertaald naar museumexperts bij bv. fondsen en (Rijks-)ambtenaren met museumbelid in hun portefeuille. Maar ook naar bestuursleden en leden van de Raad van Toezicht van musea. Dit zijn vaak zelf geen museumprofessionals en daarmee passen ze goed in deze nieuwe categorie.

Studentleden

Het toelaten van elke studie die mogelijk uitmondt in een toekomstige baan in een museum heeft voor ICOM NL geleid tot enorme aantallen studentleden van een brede waaier aan opleidingen. Een klein deel is direct museumgerelateerd, zoals museum- en erfgoedstudies en de restauratorenopleiding. De meeste studentleden komen van studies die verbonden zijn met de inhoudelijke kant van met name kunst- en historische musea, zoals kunstgeschiedenis (meer dan 50% van de studentleden), geschiedenis, archeologie en brede culturele studies. Zelfs kunstacademies laten we nu toe, omdat af en toe ook kunstenaars in musea gaan werken (niet als exposant, maar als museumprofessional). We laten echter geen algemene opleidingen toe op andere vakgebieden in de museumsector, zoals PR, marketing, fondsenwerving, management, educatie, beveiliging etc. In de discussies met de voorzitter van de internationale werkgroep NCWG en met collega national committees is ons relatief liberale toelatingsbeleid voor studenten het grote pijnpunt. Verreweg de meeste van onze studentleden zijn jongerejaars en vragen vooral aan vanwege gratis toegang. Slechts een zeer klein deel van hen zal later werkelijk gaan werken als museumprofessional en gaan behoren tot het ICOM netwerk.

In andere landen zijn studentlidmaatschappen beperkt tot universitaire studenten in de afrondende fase van hun masterstudie, soms alleen tot hen die daarbij ook stage lopen in een museum, en dan uitsluitend op voordracht van een museum.

Wij gaan nu mee verschuiven naar studentlidmaatschap volgens het advies van de NCWG: studenten die op weg zijn naar een carrière in het museale werkveld. In de voorgestelde herziening is daarom het uitgangspunt dat studenten, als laterejaars in een museumvakgerelateerde studie, via hun ICOM-studentlidmaatschap een eerste stap zetten binnen hun eigen toekomstige netwerk in de museumwereld. En zo ook later betrokken blijven bij ICOM.

Dit hebben we vervolgens vertaald naar criteria die toetsbaar zijn in de Nederlandse context. We kunnen bijvoorbeeld controleren of iemand een masterstudent is voor een bepaalde studie. Maar bij bachelorstudenten kunnen wij niet zien in welk jaar de student zit.

Omdat de Reinwardt Academie bij uitstek opleidt tot het museumvak en van oudsher betrokken is bij ICOM, hebben we voor bachelorstudenten in de latere jaren van deze opleiding een afspraak kunnen maken: de studentenadministratie van de Reinwardt Academie gaat checken of aangemelde

studentleden 3^e of 4^e jaars zijn. Zo kunnen we die studenten voor het netwerk behouden en hen stimuleren om ook later lid te blijven van ICOM, als ze tenminste werkzaam zijn in de museale sector.

Docenten opleidingen / wetenschappers

Veel docenten en wetenschappers bij opleidingen die nu open staan voor studentlidmaatschappen gaan er vanuit dat zij ook lid kunnen worden. Nu al zijn wij daar kritisch op en laten we alleen docenten en wetenschappers toe die direct werken met musea (dus niet alleen veel musea bezoeken met hun studenten). Ook in de toekomst kunnen zij de criteria volgen voor individuele leden / niet museummedewerker en op die gronden wel of niet geaccepteerd worden.

5. Proces invoering

Bij goedkeuring in de ALV van 22 mei is daarna een heldere en zorgvuldige communicatie met de leden nodig, want er verandert nogal wat.

- De nieuwe regels worden na vaststelling vertaald naar het Engels.
- Voorgestelde datum van ingang: kort na de ALV, bv. per 1 juli 2023.
- De vernieuwde regels worden z.s.m. gepubliceerd op onze website in een nieuwsbericht.
- Vanaf de ingangsdatum staan ze ook verwerkt op de Nederlandse en Engelse pagina's over het lidmaatschap. Dat wil zeggen dat voor nieuwe aanvragers vanaf dat moment de nieuwe regels zijn ingegaan.
- We communiceren ook over de aanpassingen naar het membership office in Parijs, naar de NCWG en naar onze eerdere gesprekspartners bij andere national committees.
- Voor de huidige leden gaan we anders om met de nieuwe criteria.
Voorstel:
 - Met uitzondering van studentleden en de categorie 'supporting members' houden de huidige leden hun lidmaatschap.
 - Studentleden vragen we hun lidmaatschap voor 2024 opnieuw aan te vragen. Als zij lid willen blijven en passen binnen de nieuwe criteria, moeten ze hun lidmaatschap vernieuwen voor een bepaalde datum (bv. 1 november 2023).
Dit vraagt om een slimme administratieve oplossing (via de gangbare aanmeldingsprocedure of via een apart formulier, inclusief uploadmogelijkheid van actueel bewijs van inschrijving?). We informeren alle studentleden hierover voor de zomer persoonlijk via een direct mail en in het algemeen via onze andere media. Ook zullen we contact proberen op te nemen met de opleidingen waar veel van onze studentleden studeren (daarvan is nog een bestand nodig). Bij studentleden die hun lidmaatschap NIET vernieuwen, wordt het lidmaatschap stopgezet per 1 januari 2024.
 - Voor de voor ons nieuwe categorie 'supporting members' moeten we nader bepalen of we dit alleen laten ingaan voor nieuwe leden.

Bijlage 1 – membership criteria ICOM

Categories of Membership

Volgens Artikel 4, sectie 3 uit de ICOM statuten van 2022 zijn dit de Categories of Membership:

- i. **Individual Members:** Museum professionals, as defined in Article 3 Section 3, still working or retired, or other persons as defined in Article 4 Section 1 shall be eligible to become individual members.
- ii. **Institutional Members:** Museums or other institutions that comply with the definition of a Museum as defined in Article 3.
- iii. **Student Members:** Persons enrolled in museum-related academic programmes may be proposed for admission into this category of membership by a National Committee.
- iv. **Honorary Members:** Persons who have rendered exceptional services to the international museum community or to ICOM. All former elected ICOM Presidents are deemed Honorary Members.
- v. **Supporting Members:** Persons or institutions providing substantial assistance to ICOM both financially and otherwise, due to an interest in museums and the international co-operation between museums.

No categories of ICOM membership other than those described in the Statutes shall be deemed valid or applicable by ICOM at any level.

--

Membership Privileges

Niet elke categorie heeft dezelfde rechten volgens Artikel 6. Alle leden in 'good standing' krijgen een lidmaatschapskaart. Maar alleen individuele leden en de aangewezen personen bij de instellingsleden hebben stemrecht en kunnen zelf gekozen worden in internationale ICOM-functies of als voorzitter van een national committee.

Studenten, Honorary en Supporting Members hebben geen stemrecht en kunnen geen functie vervullen in ICOM.

Bijlage 2 - samenvatting 'recommendations' van de NCWG

Via voorzitter Hugh Maguire hebben we als ICOM NL de aanbevelingen ontvangen van de NCWG (werkgroep national committees) aan de Executive Board van ICOM uit augustus 2022. De reacties van de Executive Board op dit stuk zijn nog niet bekend, maar het is te merken dat het al doorwerkt in de hantering van criteria.

Deze aanbevelingen zijn dus formeel nog NIET geldig. Elk land zal ze ook moeten aanpassen aan de eigen omstandigheden.

Hierbij een samenvatting van de aanbevelingen per categorie, enigszins vertaald naar de Nederlandse situatie.

Studenten

Alleen studenten in het laatste studiejaar van officieel erkende studieprogramma's in museologie en/of restauratie/conservering, of post-graduates van deze studies, kunnen aanvragen. Daarbij moet het jaar van afstuderen duidelijk worden aangegeven.

Voor laatstejaars van bredere erfgoed-/museumstudies moeten de studenten duidelijk hun directe betrokkenheid bij de museumsector kunnen aantonen. Zij moeten ook de einddatum van hun studie opgeven. Na die datum verloopt het lidmaatschap.³

Aanstaande professionals

Studenten kunnen naast hun studie werkzaam zijn in een museum als stagiair, werknemer of vrijwilliger. Als dit geldt voor een lange periode en het museum geaccrediteerd is voor de begeleiding van deze studenten, zou het museum deze student kunnen voordragen als lid. Zo wordt diens betrokkenheid bij de museumsector versterkt en kan het museum profiteren van frisse ideeën. Het museum in kwestie moet onderbouwd bewijs aandragen voor een langdurige professionele betrokkenheid van de student en de omvang en regelmaat van diens werkzaamheden voor het museum.⁴

Vrijwilligers

De NCWG adviseert ICOM om te overwegen een goedkopere categorie instellingslidmaatschap toe te voegen voor (geregistreerde) musea die door vrijwilligers gerund en gemanaged worden, waarbij deelname aan ICOM-activiteiten beperkt wordt tot twee leden van het kernteam.

Carrière verandering

Het voorstel is dat iemand die langer ICOM lid is, na baanverandering nog een bepaald aantal jaren lid kan blijven en daarna niet meer. Als deze persoon bij de museumsector betrokken blijft via bv. onderwijs, advisering of als bestuurder, dan kan het lidmaatschap doorlopen. Het national committee dient te bepalen of het inderdaad om activiteiten in de sector gaat.⁵

³ In de Nederlandse praktijk blijkt het voor studenten niet eenvoudig om een afstudeerdatum op te geven. Bovendien kunnen we op Nederlandse bewijzen van inschrijving van studies niet zien of een student in het laatste jaar van een bachelorstudie zit (je ziet alleen dat iemand dat jaar studeert + studierichting).

⁴ ICOM NL heeft ervoor gekozen deze aanbeveling niet over te nemen, omdat die veel ruimte laat voor interpretaties en deels al is ondervangen in de categorieën die we hanteren (studentlidmaatschap en individueel lidmaatschap voor mensen die in een museum werkzaam zijn). Voor stages geldt dat de aanvraagprocedure bij ICOM niet zelden langer duurt dan de stage.

⁵ Bij ICOM NL zijn we coulant bij baanverandering in het geval het lid aangeeft op zoek te blijven in de sector. De genoemde activiteiten die gelden als betrokkenheid bij de museumsector tellen bij ons gebruikelijk mee als argument om iemand-het lopende jaar lid te laten blijven. In september checken of ze weer in museale veld

Gepensioneerden

De NCWG erkent het belang van hun bijdrage bij het verschaffen van inzicht en overzicht en het inbrengen van een schat aan ervaring die van waarde is voor ICOM. Gepensioneerden blijven daarom welkom, maar alleen voor zover zij eerder al zeker vijf jaar lid zijn geweest tijdens hun professionele carrière. Dat geldt binnen musea en binnen de andere toegelaten categorieën, zoals bestuursleden van musea, universitaire docenten van museologieprogramma's en tentoonstellingsmakers.

Vrienden

ICOM is niet voor Vriendenorganisaties van musea, we zijn een organisatie voor professionals. Daarom kunnen vriendenverenigingen geen lid worden.

Instellingslidmaatschap

De NCWG adviseert om het onderwerp instellingslidmaatschap binnen ICOM opnieuw te agenderen aangezien er meerdere vraagstukken spelen rondom dit type lidmaatschap. Zo is het niet altijd duidelijk voor de instellingen wat de meerwaarde van instellingslidmaatschap is, blijft het gebruik van de kaarten meestal beperkt tot enkelen en leidt het in de praktijk niet altijd tot betrokken deelname aan ICOM van de museumprofessionals die er werken. De instelling is al lid, dus waarom zouden zij zelf lid worden?

De NCGW doet hier zelf nu geen specifieke aanbevelingen over, maar oppert wel om het instellingslidmaatschap gepaard te laten gaan met (aanzienlijk) gereduceerd tarief voor individueel lidmaatschap voor werknemers bij deze instelling. Dit heeft als voordeel dat personeel in grote multidisciplinaire instellingen niet alleen op het niveau van de nationale comités, maar ook bij internationale comités betrokken kan worden.⁶

werken, zo niet dan schrijven we hen uit. Deze aanbeveling is voor ons dus al praktisch. T.a.v. aanvragers uit het onderwijs gelden de regels voor individuele aanvragers die niet in een museum werken.

⁶ ICOM België past een dergelijke reductie reeds toe, omdat dit het instellingslidmaatschap een aantoonbare extra waarde geeft.